

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

DE KOFFIETAFEL

Een psychologische thriller

door

Benny Baudewijns

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

1997

Nr. 2391

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VEERTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be → opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE KOFFIETAFEL* op te voeren moet de naam van auteur *BENNY BAUDEWIJNS* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1997/0220/023
ISBN 978-90-385-04957

© 1997 Toneelfonds J. Janssens/Benny Baudewijns
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeleevuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(5 dames - 9 heren + figuratie)

Regina : Burgervrouw, middelbare leeftijd.

Louise : Idem.

Brose : Raadselachtig personage, heeft verschillende leeftijden in het stuk.

Germaine : Weduwe van Frans. Brave burgervrouw.

Jean : Haar gehandicapte zoon. Is qua geestelijke ontwikkeling blijven hangen op leeftijd van 10 jaar.

Jut : Zuster van Germaine. Leeft voor de vorm.

Maurice : Haar man. De levensgenieter.

Gerard : Zoon van Jut en Maurice. Braaf.

Pater Jan : Nonkel pater, man met twee gezichten.

Charel : Schoonbroer van Germaine. Neutrale figuur.

Joséphine : Zijn vrouw. Probeert zich als een 'Madame' voor te doen.

André : Begrafenisondernemer.

Louis : Diens helper.

Frans : De overledene. Rot karakter en driftkikker.

Figuratie

Zanger

Rijkswachter

Dansende paartjes.

DECOR

Een voetbalkantine, of wat daar moet voor doorgaan.

De algemene inkom is achteraan in het achterpaneel, coté jardin. Een dubbele deur, al dan niet voorzien van kleine raampjes, die uitgeeft op een hall. (deur 1) Nog jardin, helemaal vooraan is een deur die naar de keuken leidt. (deur 2) Daarvoor staat een oude, aftandse toog. Een al even gedemodeerd rekje achter de toog, met zeventien soorten bierglazen vervolledigt het beeld. Naast het rekje hangt een telefoontoestel. Op de toog staat een groot koffie-apparaat, genre grootkeukenmateriaal.

Coté cour is er halverwege de diepte een trap, die naar het verdiepinkje leidt. De trap staat dwars en daarvoor is een constructie aangebracht, in het stuk de bijscène genaamd, die nu afgesloten is door een gordijn. Op deze bijscène zullen de flashbacks gespeeld worden. Een deur is voorzien in het zijpaneel. (deur 3)

Voor de bijscène staat een oude, ronde, kachel, waarvan de rookbuis tot helemaal boven kronkelt. (Deze rookbuis is louter facultatief. Ze dient enkel om het beeld te creëren van een decor uit vervlogen tijden. Stelt het teveel technische problemen dan mag die buis een veel kortere weg nemen.) Aan de muur, naast de kachel, is een kapstok aangebracht. Helemaal vooraan, tegen de muur staat een klein tafeltje, een klein biljart en een stoeltje. Op het tafeltje en het biljart wat lege glazen.

Boven op de verdieping staan de tafel en een aantal stoelen. Alles staat klaar voor het begrafenismaal. De tafel is gedekt, voorzien van kopjes en schoteltje.

Ook de dakbalken, zoals op de tekening weergegeven, zijn facultatief. Hun enige taak is weerom beeldschepping. Het spreekt voor zich dat deze decorbeschrijving geldt voor zalen met een maximum aan mogelijkheden. (Vooral qua afmetingen) Wordt er in een kleine zaal gespeeld, dan hoeft die verdieping natuurlijk niet. Eigenlijk kan het hele decor weggelaten worden en kunnen de verschillende locaties door lichteffecten weergegeven worden. Alle regie-aanduidingen in het stuk zijn echter gebaseerd op bovenbeschreven decor. Het stuk speelt in de winter, bij hevige koude en wind. De kachel op de scène brandt. (of doet alsof) Alle acteurs zijn warm aangekleed en buiten hoort men de wind gieren.

(Louise en Regina, twee brave vrouwen, maken de koffietafel (zoals een begrafenismaal wordt genoemd in sommige streken) klaar die zal plaatshebben na de begrafenis van Frans. De grote tafel staat reeds gedekt voor een tiental personen, het bestek en de kopjes liggen vakkundig opgesteld. Louise doet nog een laatste ronde van de tafel en poetst hier en daar nog een lepel of een vork of mes op met een handdoek. Een schotel met broodjes staat reeds op de tafel. Regina komt de trap af en gaat naar de toog. Ze neemt een grote schotel belegde broodjes die op de toog stand en plaatst ze midden op de tafel. Ze gaat terug naar de toog.)

REGINA : Waar is die andere schotel met broodjes die hier stond?

LOUISE : Hier, die staat hier al op tafel.

REGINA : Maar ik moet die broodjes nog beleggen.

LOUISE : Dat heb ik al gedaan.

REGINA : Nee, 't is niet waar hé! Heb je die allemaal beboterd?

LOUISE : Ah, natuurlijk.

REGINA : Maar dat mocht niet. Die zijn voor Jean. Hij mag geen boter eten. Ik had die speciaal opzij gelegd om ze te beleggen zonder boter.

LOUISE : Zo erg is dat nu toch niet. Ik wed dat hij niet eens het verschil zal proeven.

REGINA : Toch wel. Hij eet al jaren zonder vet en boter. En geen zout ook al. Germaine had mij vanmorgen voor de begrafenis nog opgebeld om er mij nog eens aan te herinneren dat hunne Jean geen boter op zijn broodjes mocht hebben.

LOUISE : Zeg, 't is al goed. Ik zal die boter er wel weer van tussenuit halen.

REGINA : Niks van. Je gaat dat nog altijd proeven. Ga er ander halen bij de bakker.

LOUISE : Bij de bakker naar het dorp? Dan ben ik een half uur weg. Ik heb geen auto. En met zo een weer.

REGINA : Vooruit, wil je dat nu niet doen? Ik zou graag hebben dat de koffietafel voor Frans picobello in orde is. Want toen mijn Gust gestorven is, heeft Germaine voor de tafel gezorgd, en die was ook heel goed in orde. Ik zal eens vlug telefoneren. *(Gaat naar telefoontoestel naast de toog.)* Ken jij het nummer van de bakker?

LOUISE : Niet van buiten, maar hier, het staat op de verpakking. *(Gaat met lege papieren*

zak tot bij Regina. Deze draait te nummer.)

REGINA : Emma, t' is Regina hier. Zeg, wij zijn aan die koffietafel bezig voor Frans en wij hebben een paar broodjes tekort. Heb je d'er nog een paar over?... Ja, goed. Wil je die apart houden? Louise zal er dadelijk om komen. *(Ze hangt op)* Er zijn er nog een paar over. Ik heb Emma gezegd dat je er dadelijk om komt.

LOUISE : Bon, bon, ik ga al. Hoeveel moet ik er nemen?

REGINA : Neem er maar een stuk of zeven.

LOUISE : Ja, ja, last van de lever, maar eten gelijk een beest.

REGINA : Jean heeft geen last van zijn lever. Het zit in zijn hoofd bij hem.

(Brose, een oudere man, die duidelijk al heel wat meegemaakt heeft, komt op door de hoofdingang. Hij loopt lichtjes gebogen, de tol van vele jaren, en draagt een paar jeneverflessen onder de arm. De beide dames schrikken lichtjes, het is duidelijk dat zij de man niet onmiddellijk herkennen.)

LOUISE : Lieve help, is me dat verschieten. Wie is dat?

REGINA : Ik zou het niet weten.

BROSE : Dames .

REGINA : Dag meneer... Eh, mogen wij vragen wat je hier komt doen?

BROSE : Oh, de dames herkennen mij niet?

LOUISE : Niet direct nee, maar ik zou zweren...

REGINA : ... dat ik je van ergens ken. Ja, dat gevoel heb ik ook.

BROSE : Ah zo, wel dat zal dan nog wel terugkomen. *(Kijkt eens rond, bemerkt de gedekte tafel.)* Aan het werk voor een koffietafel?

REGINA : *(nog steeds niet op haar gemak)* Ja.

BROSE : De koffietafel voor de begrafenis van Frans Vanderputten?

LOUISE : Ja, kende je hem?

BROSE : Tja, d'er is natuurlijk kennen en kennen. Maar ik mag wel zeggen dat hij mij niet onbekend is... eh, was.

REGINA : *(Met groeiende angst)* Maar wie ben jij dan?

BROSE : Alles op zijn tijd, alles op zijn tijd. Frans is niet oud geworden hé?

LOUISE : Nee, de arme man.

BROSE : 51, als ik het goed voor heb.

REGINA : (*aarzelend*) Ja.

BROSE : 51. Een hartaanval. De kwaal van onze moderne maatschappij. Het gevolg van de stress, het ongelofelijke geknoei met onze voeding, de luchtverontreiniging, ons jachtig leven. De mensen verliezen zichzelf, alles moet immer vlugger gaan, en vlugger, en er blijft minder en minder tijd over voor onszelf. Ook Frans ontsnapte daar niet aan. Hij was de enige kostwinner in huis, want Germaine, zijn vrouw, mag niet meer werken sinds dat ongeval met haar rug, en de kosten voor de verzorging van hun gehandicapte zoon Jean liepen zo hoog op dat hij verplicht was om nog een avondbaantje te zoeken. Stress, weinig slaap en oververmoeidheid hebben deze brave, zorgzame huisvader geveld. Dat is het toch wat er over Frans verteld wordt, is het niet?

REGINA : Ja, jij schijnt vrij goed op de hoogte te zijn van de situatie? Wie ben je dan wel?

BROSE : (*tot Louise*) Oh, ik zie dat je klaarstond om weg te gaan. Ik wil je niet tegenhouden. Als je nog ergens naartoe moet.

LOUISE : Ja... eh, nee, 't is te zeggen...

BROSE : Je wou weggaan maar omdat ik hier zo ben komen binnen vallen en precies nogal een rare kerel ben, wil je niet meer weg. Je wil je vriendin niet in de steek laten? Is het dat wat je denkt?

LOUISE : Eh... nee...

BROSE : Maar eigenlijk toch wel. Ik ben nogal goed in gezichten lezen.

LOUISE : Gezichten lezen?

REGINA : Mogen wij vragen of je alsjeblieft wil weggaan? Wij hebben nog een hele boel te doen en...

BROSE : Nog zeven broodjes beleggen zonder boter voor Jean is inderdaad nog een hele boel te doen. (*Beide dames kijken elkaar verschrikt aan.*) Dames, dames, we zitten op een verkeerde golflengte, geloof ik. Jullie hoeven helemaal niet zo achterdochtig te zijn. Ik ben gewoon een oude vriend van de familie Vanderputten. Ik ben naar hier gekomen om de weduwe mijn deelneming te betuigen. Ik wou alleen niet naar de kerk of het kerkhof, ik... ik... heb het niet zo

begrepen op die dingen. Daarom ben ik onmiddellijk naar hier gekomen. Ik heb een paar flessen jenever meegebracht. In de streek waar ik woon is het de gewoonte dat de beste vrienden voor de sterke drank zorgen.

REGINA : Hier is dat spijtig genoeg de gewoonte niet. Hier wordt geen sterke drank geschonken na een begrafenis.

BROSE : Het spijt me. Dan neem ik ze wel weer mee. Ik zou niet willen ingaan tegen de lokale gebruiken.

REGINA : Goed.

LOUISE : Wel eh...

REGINA : Ga maar naar de bakker. Het zal niet lang meer duren voor de familie aankomt. *(Brose maakt met een hoffelijk gebaar deur 1 open.)* Oh, Louise, wacht eens. Misschien kan meneer je een lift geven naar het dorp.

BROSE : Het spijt me, ik ben zonder wagen. *(Louise af, Brose in deuropening)* Neem mijn sjaal. Het is ijzig koud en er staat een stevige wind.

(Hij gaat af om Louise de sjaal te geven. Het geluid van de stormwind groeit aan. Van de gelegenheid maakt Regina gebruik om te telefoneren.)

REGINA : De politie. Ik vertrouw die voor geen centiem. *(Zoekt koortsachtig in een beduimd boekje naar het nummer. Brose weer op zonder sjaal.)*

BROSE : Doe geen moeite.

REGINA : Nee, nee, ik dacht opeens aan iets. Ik moet dringend naar de bakkerij bellen. We hebben nog iets vergeten.

BROSE : Ik zei: doe geen moeite. Naar de politie bellen heeft geen zin.

REGINA : Wat? Hoe weet...

BROSE : Gezichten lezen, weet je wel. Doe geen moeite. De telefoon werkt niet meer.

REGINA : Wat? Lieve help, het is nog waar ook.

BROSE : Nadat je daarstraks naar de bakkerij hebt gebeld, heb ik buiten de draden doorgesneden.

REGINA : Wat? Kom geen stap nader of ik ga huilen en schreeuwen.

BROSE : *(Verroert geen vin)* Doe maar, het is hier een verlaten voetbalkantine, geen

levende ziel in de omtrek.

REGINA : De... de familie komt juist aan.

BROSE : We zouden hun voetstappen horen op het grintpad. (*Hij komt tot kort bij Regina. Deze zit in een hoekje gedruimd, ze kan niet meer weg.*) Kijk mij in de ogen, kijk mij diep in de ogen

REGINA : Wat? Wat wil je van mij?

BROSE : Kijk mij diep in de ogen en kom tot rust...

REGINA : Nee, ik wil niet...

BROSE : Kijk mij diep in de ogen en kom tot rust. Voel hoe je zenuwen zich gaan ontspannen, je wordt heel rustig van binnen, je zenuwen ontspannen. Je voeten worden licht, je benen worden licht, je armen... je hoofd loopt leeg. Je ademt rustig, je bent niet bang meer. Herhaal: ik ben niet bang meer.

REGINA : (*Onder de invloed van hypnose.*) Ik ben niet bang meer.

BROSE : Ik ben heel rustig en ontspannen.

REGINA : Ik ben heel rustig en ontspannen.

BROSE : Luist nu goed, Regina, ik ben je vriend. Ok?

REGINA : Ja.

BROSE : Ik ben je vriend en ik heb het beste met je voor. Bij mij voel je je goed en veilig. Ok?

REGINA : Ja.

BROSE : Zeg het me.

REGINA : Bij jou voel ik me goed en veilig. Jij bent mijn vriend.

BROSE : Goed zo. Nu ga je doen wat je moet doen. Namelijk deze koffietafel goed laten verlopen. Ok?

REGINA : Ja. Koffietafel.

BROSE : Goed zo. De koffietafel ga jij goed en deftig laten verlopen, want ik ben bij je en bij mij voel jij je veilig.

REGINA : Ja.

BROSE : Ik ben je vriend en ik heb het beste met je voor. Dus ga je enkel naar mij luisteren. Ok?

REGINA : Ja, enkel naar jou luisteren.

BROSE : Goed zo, brave meid. Enkel naar mij luisteren, want ik ben je vriend. Als men je iets vraagt met betrekking tot de koffietafel, dan bedien je hen. Als de weduwe je iets vraagt, ok, maar iemand anders laat je aan mij over. Ok?

REGINA : Ja. Ik doe de koffietafel. Jij de rest.

BROSE : Prachtig. Nu, laten we zeggen dat ik je oom ben die komt helpen met de afwas. Ik ben je oom Brose.

REGINA : Brose.

BROSE : En wat kom ik doen?

REGINA : Helpen met de afwas.

BROSE : Goed. En al de rest laat je maar aan mij over. Dat doe je zolang tot je glasscherven hoort vallen. Ok?

REGINA : Jij bent mijn vriend, tot ik glasscherven hoor vallen.

BROSE : Goed. En dan nu aan het werk. De familie kan elk ogenblik hier zijn.

(Regina werkt de tafel verder af. Brose ruimt de toog wat op. Ze praten alsof ze mekaar al jaren kennen. Brose speelt ook een ander personage, een veel boertiger iemand.)

BROSE : Het vriest dat het klettert. Nog een geluk dat Firmin, de grafmaker de put voor Frans gisteren al gemaakt had, of ze konden vandaag aan Frans een punt geslepen hebben en hem zo de grond in moeten kloppen.

REGINA : Zeg, is dat nu een manier om over een dode te spreken?

BROSE : Dat kan geen kwaad. Frans kon tegen een stoot.

REGINA : En toch wordt dat niet gedaan.

BROSE : Dat weten we. Over de dooien niks dan goed. En 't was toch zo een brave man, en een goeie. Niet drinken, niet vreemd gaan, altijd zijn pree afgeven. Goed voor zijn vrouw, voor zijn kind, voor zijn koeien. Van tijd in een ander volgorde, maar kom.

REGINA : 't Is waar. Frans was een goeie man. Braaf, nooit het een woord hoger dan het ander. Germaine had het goed getroffen. En altijd in de weer voor hunne Jean. Altijd er mee bij die specialisten lopen. Hoe dikwijls zag ik ze bij ons niet

passeren, Frans met hunnen Jean, naar de bushalte. Ik zei dan: Kijk, Frans gaat weer met Jean naar de stad bij de specialist. Ocharme, dat manneke toch. 't Is nooit niet verbeterd, hé. Maar ja, 't is niet verslechterd ook niet. Je moet dat altijd van de goeie kant bezien.

BROSE : Ben jij zo helemaal alleen om die tafel klaar te zetten?

REGINA : Nee, nee. Louise helpt mij. Ze is nog vlug naar het dorp achter nog een paar broodjes.

BROSE : Ah zo. Is ze al lang weg?

REGINA : Nee, nog maar pas.

BROSE : Zeg, waar moet ik dit zetten? Hier op de toog?

REGINA : Wat is dat?

BROSE : Jenever, eigen stook.

REGINA : Maar ben jij nu helemaal gek geworden?

BROSE : Wat bedoel je?

REGINA : Je denkt toch niet dat ik jenever zal schenken op de begrafenis van Frans.

BROSE : En waarom niet? Iedereen zal stijf bevroren zijn. Die snakken naar een goed jenevertje.

REGINA : Niks van. Als je die flessen hier achterlaat, giet ik ze in de pompbak. Het past absoluut niet om hier sterke drank te serveren. Dit is een begrafenismaal, geen bruiloft.

BROSE : Weggieten? Jij bent niet goed wijs zeker?

REGINA : Je bent verwittigd.

BROSE : Denk eraan, ik ben je vriend en ik heb het beste met je voor. Weet je nog?

REGINA : Ja, ja. Ik moet alleen maar naar jou luisteren tot ik glasscherven hoor vallen. Laat de flessen hier maar op de toog staan.

BROSE : Nee, alles wel beschouwd, laten we het spelletje gewoon doorspelen. Jij jaagt me weg met mijn flessen. *(Gaat mopperend met zijn flessen weer weg.)* Ga met zo 'n soldaten eens naar de oorlog.

(De familie komt binnen. Eerst de weduwe, Germaine, met haar gehandicapte zoon Jean. Dan volgen Jut, de zuster van Germaine en haar man Maurice met

hun zoon Gerard. Pater Jan, een missionaris en broer van Germaine en Jut. En dan nog langs de kant van Frans, diens broer Charel met vrouw Joséphine. Iedereen is stijf bevroren, warmt het lichaam bij de houtkachel die in een hoek van de zaal brandt.)

REGINA : Kom binnen mensen, kom binnen. Jullie zijn zeker bevroren van de kou?

MAURICE : Maar nee, gezweet dat we gedaan hebben op dat kerkhof.

JUT : Maurice!

JOSEPHINE : Ik voel mijn voeten niet meer. Dat kan toch niet goed zijn.

GERMAINE : Je had dikkere laarzen moeten aantrekken. Zo koud is het in jaren niet meer geweest.

CHAREL : Ja, Germaine heeft gelijk. Kijk eens in wat voor dunne schoentjes je erbij loopt.

JOSEPHINE : Hou je mond. Je zou toch niet willen zeker dat ik er in boerenlaarzen bijloop?

CHAREL : Dan moet je maar kou afzien.

REGINA : Als jullie een beetje opgewarmd zijn, kunnen jullie aan tafel. De koffie is klaar.

PATER JAN : Koffie, dat klinkt als muziek in de oren.

GERARD : Aan tafel gaan? Waar?

REGINA : De tafel staat boven bedekt. En het is daar lekker warm. De warmte gaat immers naar boven nietwaar?

PATER JAN : Simpele wet van de fysica, maar ze komt ons vandaag goed van pas.

(Iedereen is wat opgewarmd, heeft de mantels aan de kapstok gehangen en één voor één gaan ze de trap op naar boven.)

GERMAINE : Ga maar zitten hoor, beste mensen. De plaatsen zijn niet op naam, ga maar zitten waar je wilt.

REGINA : En hier is de koffie al. Jullie zullen wel rap warm vanbinnen krijgen ook.

GERMAINE : Ben je helemaal alleen om alles te regelen, Regina?

REGINA : Nee nee. Louise helpt mij. Ze is nog vlug naar de bakker om wat broodjes. We

hebben een klein ongelukje gehad met de broodjes voor Jean. Louise had er boter op gesmeerd.

GERMAINE : Oh, da's vriendelijk om er andere te gaan halen.

(Iedereen drinkt koffie.)

MAURICE : *(tot Regina)* Zorg jij altijd voor de koffietafels na de begrafenissen?

REGINA : Wat zeg je?

MAURICE : Hé, je hoeft niet zo te verschieten. Ik vroeg alleen of jij altijd zorgt voor de koffietafels.

REGINA : *(Kijkt verschrikt rond, maar Brose is er niet.)* Daar mag ik niet op antwoorden... Ik haal nog wat koffie. *(Gaat vlug naar beneden, waar de grote koffie-automaat staat te pruttelen op de toog.)*

MAURICE : Wat is dat nu voor een antwoord?

GERMAINE : Oh, 't is een braaf mens hoor. Ik ken haar al lang. Ze zal misschien een beetje verward zijn door die historie met die broodjes. Oh, die koffie smaakt. Drink maar hoor. Er is genoeg voor iedereen. *(Jean wil een broodje nemen.)* Jean, leg dat broodje eens terug. Jij moet nog even wachten. Voor jou komen speciale broodjes. Eventjes wachten nog.

(Maurice, die ook al een broodje in zijn handen had, ziet dat iedereen wacht met eten en legt zijn broodje weer op de schotel.)

GERMAINE : Wel, d'er was veel volk op de begrafenis. Ik had dat nooit verwacht. Vooral omdat het zo midden in de week viel.

JUT : Ja, ik begrijp niet waarom dat je die begrafenis niet de zaterdag hebt laten doorgaan. De mensen hebben veel meer tijd de zaterdag om naar een begrafenis te komen. Wie doet er nu een begrafenis midden in de week?

GERMAINE : Maar zuster, ik heb gedaan om goed te doen. Frans is gestorven op een vrijdag. Ik kon toch moeilijk de begrafenis de zaterdag daarop plaatsen? Da's meer dan een week.

JUT : En waarom niet? In ons familie is iedereen altijd op een zaterdag begraven. En met een mis van elf uur, alsjeblieft. Niet om tien uur.

GERMAINE : Ik zeg het je nog, ik heb gedaan om goed te doen. En daarbij, de begrafenisondernemer had mij dat afgeraden.

JUT : Wat?

GERMAINE : Wel, van de begrafenis meer dan een week uit te stellen.

JUT : Ja, dat zal wel. Naar die mannen moet je juist luisteren. Iedereen wil een begrafenis op een zaterdag, dus als die een goeie kluts vinden die haar laat overbabbelen om het in de week te doen, dan zullen die geen nee zeggen.

GERARD : Moeder, nu is het genoeg hé, tante Germaine heeft gedaan om goed te doen. Ik vond het een schone begrafenis.

JOSEPHINE : Wat is er nu schoon aan een begrafenis?

GERMAINE : Ja, absoluut. En een schoon mis. Een hele schone preek. Precies alsof de pastoor hem al jaren kende.

JUT : Hoe? Was dat het geval niet misschien?

GERMAINE : Ah nee, 't is toch een nieuwe pastoor. Hij is nog maar twee maanden geleden ingehaald.

JUT : Dan had de ouwe pastoor de mis moeten doen. Hoe kan je nu preken over iemand die je niet kent?

GERARD : Je hebt het toch gehoord? Het was toch een mooie preek?

JUT : Bij ons komt de ouwe pastoor nog altijd de begrafenissen van parochianen doen. En hij is al zeven jaar weg.

GERMAINE : Onze ouwe pastoor is ernstig ziek. Hij zit in een sanatorium.

PATER JAN : (*Heeft het meeste kou van iedereen.*) Sorry, ik ga mij nog wat verwarmen aan de kachel. (*Gaat naar beneden, zich warmen aan de kachel.*)

GERMAINE : Jan toch, jou waren wij helemaal vergeten. Jij zal het wel heel koud hebben zeker? Altijd in die warme landen gezeten.

MAURICE : Bij die hete negerinnekes.

JUT : Maurice!

PATER JAN : Laat maar, ik kan tegen die grapjes. Maar dat is nu al zeven jaar dat ik terug ben en ik kan nog altijd niet tegen de kou.

CHAREL : Vandaag is het nu toch wel zeer koud. Er hangt sneeuw in de lucht, je voelt dat.

GERMAINE : Zeg mensen, we zitten wij hier maar te kletsen, maar neem maar gerust al een broodje, d'er is genoeg voor iedereen. (*Jean wil er weer eentje nemen.*) Jean, nog eventjes hoor. Jouw broodjes komen d'er aan.

REGINA : Ja, nog eventjes. Louise zal wel gaan komen. (*Regina bedient nog koffie. Er wordt wat over en weer gepraat.*)

CHAREL : Mensen smakelijk.

JOSEPHINE : Is dat misschien de gewoonte hier?

GERMAINE : Wat?

JOSEPHINE : Wel, dat er alleen maar broodjes gegeven worden na een begrafenis?

GERMAINE : Ja. Is dat bij jullie anders misschien?

JOSEPHINE : Ja, bij mijn vader was dat warm eten. Wij zijn met de ganse familie naar het restaurant geweest.

GERMAINE : Hier is dat niet de gewoonte.

MAURICE : Hier hebben ze geen restaurants.

CHAREL : Kom, eet nu maar.

JOSEPHINE : Wat zit er op die broodjes?

REGINA : D'er is hesp, kaas en gehakt.

JOSEPHINE : Gehakt? Wordt dat nog gegeten?

CHAREL : Kom, kom. Hier, neem er een met kaas.

JOSEPHINE : (*legt het broodje terug op de stapel*) Ik kan zelf wel een broodje nemen als ik daar zin in zou hebben. Ik drink alleen een beetje koffie.

CHAREL : Je moet toch eten?

JOSEPHINE : Ik zal vanavond wel eten. D'er staat nog zalm en paté de canard in de koelkast.

(*Brose komt weer op, deur 1, met zijn flessen onder de arm. Regina komt tot bij hem.*)

REGINA : Alles gaat goed. Ze eten en drinken smakelijk. Er is er nog maar eentje die mij

iets gevraagd heeft buiten de bediening, maar ik heb niet geantwoord hoor.

BROSE : Goed zo, brave meid. Ga nu maar weer opdienen. Ze mogen ons niet teveel samen zien praten.

REGINA : Maar waar blijft Louise? Jean heeft honger.

BROSE : Louise zal... ja, hoe moet ik het zeggen? Louise zal niet zo vlug weer onder ons zijn. Er moet eerst wat gepraat worden.

REGINA : Maar waar is ze dan?

BROSE : Eventjes op een zijspoor gezet. Vooruit, ga maar voor de tafel zorgen.

REGINA : Ja, ja goed, ik ga al. (*Ze gaat weer naar boven.*)

JUT : Zeg, wie is dat daar?

REGINA : Die man daar beneden?

JUT : Ja. Ik zou zweren dat ik die nog al gezien heb.

GERMAINE : Wel, ik zat juist hetzelfde te denken. Die doet mij aan iemand denken, maar ik kan niet zeggen wie.

REGINA : Dat is gewoon mijn oom die komt helpen met de afwas.

JUT : Ah zo.

MAURICE : Weet je op wie die trekt? Op dinges... zeg eens, die gast die vroeger het café van de parochiezaal openhield.

GERMAINE : Brose? Ja, nu je het zegt. Zo van opzij heeft die er wel een beetje van weg.

JUT : Van heel ver dan. Trouwens, dat kan niet, want Brose is al jaren dood. Die is nog gestorven voor wij getrouwd waren, want ik herinner mij die zijn begrafenis nog. Dus ik was nog niet verhuisd.

GERMAINE : Dan zal dat zijn dubbelganger zijn, zeker? Ik heb eens gelezen dat iedereen ergens een dubbelganger rondlopen heeft. Dat is naar het schijnt wetenschappelijk bewezen.

JOSEPHINE : Ja, in het Zondagsnieuws zeker.

CHAREL : Toe, toe.

PATER JAN : Dat hoeft niet wetenschappelijk bewezen te worden. Er is gewoon een numerieke kans op een dubbelganger. Door het grote aantal mensen op aarde is die kans zeer reëel. Zuivere kansberekening.

MAURICE : Kan je met die kansberekening niet de lotto winnen?

JUT : Die moet nu toch eens alles in het belachelijke trekken.

REGINA : Dat is gewoon mijn oom die komt helpen met de afwas.

MAURICE : Ja, ja, dat heb je ons al gezegd. *(Regina gaat naar beneden, naar Brose toe.)*
Is dat een raar mens, ja.

REGINA : Ze worden lastig, ze stellen rare vragen.

BROSE : Maar nee, ze doen heel gewoon. En jij doet het heel goed. Wat zijn ze nu aan het doen?

REGINA : Ze eten en drinken koffie.

BROSE : Oh, dan ben ik nog wat te vroeg met mijn flessen.

REGINA : Je weet hoe ik over die flessen denk.

BROSE : Ja, ja, dat weet ik. Ik kom straks nog wel eens terug met mijn flessen. *(in deuropening deur 1)* Het is nog te vroeg voor het vuurwerk.

GERMAINE : Regina, is er nog wat koffie?

REGINA : Ja natuurlijk, ik kom er dadelijk mee. Heerlijke warme.

(Regina tapt een verse kan aan de automaat en gaat opdienen. De begrafenisondernemer en zijn helper komen binnen, deur 1. Ze hebben het zeer koud en gaan zich warmen aan de kachel. Germaine merkt hen op en gaat tot bij hen.)

GERMAINE : Kom binnen, kom binnen, André. Komt iets drinken boven. Je zal het wel koud hebben zeker?

ANDRE : Ach, we zijn dat wel gewoon, maar vandaag is het nu toch wel uitzonderlijk koud. Vooral aan de voeten. D'er zit sneeuw in de lucht.

GERMAINE : Je moet mij excuseren omdat ik absoluut te voet van de kerk naar het kerkhof wou, maar Frans zou dat nooit goedgekeurd hebben dat we met de auto zouden gegaan zijn. Hij die zo een fervente wandelaar was. Stappen was zijn leven.

LOUIS : Ja, dat mag je wel zeggen, dat hij graag stapte.

ANDRE : *(Duwt zijn helper aan en legt hem het zwijgen op.)* 't Is al goed.

GERMAINE : Ja, 't is waar, hij ging graag te voet. Wel André, het was een schone